

Data publikacji: 06-10-2010

**SENAT
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ
VII KADENCJA**

Warszawa, dnia 6 października 2010 r.

Druk nr 982

**Pan
Bogdan BORUSEWICZ
MARSZAŁEK SENATU
RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ**

Na podstawie art. 76 ust. 1 Regulaminu Senatu, my niżej podpisani senatorowie wnosimy o podjęcie postępowania w sprawie inicjatywy ustawodawczej dotyczącej projektu ustawy

o zmianie ustawy – Kodeks karny.

Do reprezentowania nas w dalszych pracach nad tym projektem ustawy upoważniamy senatora Piotra Zientarskiego.

W załączeniu przekazujemy projekt ustawy wraz z uzasadnieniem.

(-) Łukasz Abgarowicz	(-) Krzysztof Piesiewicz
(-) Stanisław Iwan	(-) Jan Rulewski
(-) Paweł Klimowicz	(-) Jacek Swakoń
(-) Sławomir Kowalski	(-) Andrzej Szewiński
(-) Roman Ludwiczuk	(-) Grażyna Sztark
(-) Ireneusz Niewiarowski	(-) Marek Trzcziński
(-) Michał Okła	(-) Piotr Zientarski

USTAWA

z dnia

o zmianie ustawy - Kodeks karny

Art. 1.

W ustawie z dnia 6 czerwca 1997 r. - Kodeks karny (Dz. U. Nr 88, poz. 553, z późn. zm.¹⁾) po art. 160 dodaje się art. 160a w brzmieniu:

„Art. 160a. Kto małoletniemu udostępni substancję, której użycie może narazić na niebezpieczeństwo życia lub zdrowie człowieka, jeżeli z okoliczności wynika, że małoletni, któremu udostępniono substancję lub inny małoletni zamierza jej użyć w sposób mogący wywołać takie niebezpieczeństwo,

podlega karze pozbawienia wolności do lat 3.”.

Art. 2.

Ustawa wchodzi w życie po upływie 21 dni od dnia ogłoszenia.

UZASADNIENIE

Proponowana zmiana normatywna polega na dodaniu w Rozdziale XIX Kodeksu karnego, grupującym przestępstwa przeciwko życiu i zdrowiu, po art. 160 nowego przepisu, oznaczonego jako art. 160a, penalizującego zachowanie polegające na udostępnieniu małoletniemu substancji, której użycie może narazić na niebezpieczeństwo życie lub zdrowie człowieka. Zachowanie to będzie podlegało penalizacji pod warunkiem, że udostępnienie takiej substancji nastąpi w okolicznościach, w których należy wnioskować, że małoletni zamierza jej użyć w sposób mogący wywołać takie niebezpieczeństwo.

Projektowany przepis ma na celu wzmocnienie ochrony życia i zdrowia ludzkiego, poprzez umożliwienie skutecznego przeciwdziałania zachowaniom mającym charakter udostępnienia osobom małoletnim substancji, których użycie, także w sposób odmienny od deklarowanego przeznaczenia, może narazić na niebezpieczeństwo życie lub zdrowie człowieka.

Przepis ma zatem na celu stworzenie prawnych możliwości egzekwowania odpowiedzialności karnej osób rozprowadzających środki popularnie określane jako „dopalacze”, ale także wszelkich innych osób, które w jakichkolwiek warunkach udostępniać będą takie substancje osobom małoletnim.

Celowość dokonania zmiany prawa w tym zakresie związana jest z okolicznością, że małoletni „użytkownicy” dopalaczy i innych substancji niebezpiecznych wymagają szczególnej ochrony, gdyż w sposób szczególny narażeni są na destrukcyjne oddziaływanie takich środków. Z jednej strony jest to rezultatem związanego z młodym wiekiem niewielkiego doświadczenia życiowego, a tym samym mniejszej zdolności rozpoznania zagrożenia, zaś większej – podatności na pewne nowinki i mody, z drugiej zaś – szczególnej wrażliwości młodego organizmu na niszczący wpływ tego rodzaju substancji.

Obecne przepisy zawarte w art. 160 k.k., kryminalizującym umyślne jak i nieumyślne spowodowanie bezpośredniego niebezpieczeństwa dla życia lub zdrowia ludzkiego, wymagają dopełnienia w zakresie ochrony małoletnich. Choć dają one podstawę do rozważania odpowiedzialności sprawcy w wypadku jeżeli wskutek udostępnienia niebezpiecznej substancji innej osobie doszło do poważnego skutku na jej zdrowiu, zaś sprawca taki skutek przewidywał lub co najmniej powinien przewidzieć, to jednak nie w każdym wypadku ich zastosowanie będzie możliwe. Dlatego w przedstawionej propozycji penalizacji podlega już samo udostępnienie substancji w okolicznościach świadczących o tym, że małoletni zamierza go użyć w sposób mogący spowodować zagrożenie dla jego życia lub zdrowia.

Proponowany przepis będzie określał umyślny typ przestępstwa, możliwy do popełnienia zarówno z zamiarem bezpośrednim, jak i zamiarem ewentualnym. Pewne

rozszerzenie zakresu jego stosowania, w stosunku do konstrukcji typów przestępstw określonych w art. 160 k.k., polegające na rezygnacji z wymogu wykazania bezpośrednio niebezpieczeństwa znajduje pełne uzasadnienie zarówno w szczególnym kręgu osób chronionych projektowanym unormowaniem, którymi są osoby małoletnie, jak i w związku z wymogiem wykazania, że okoliczności towarzyszące udostępnieniu, objęte świadomością sprawcy, wskazywały na to, że małoletni zamierza użyć udostępnianej substancji w sposób mogący spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka.

Proponowana nowelizacja Kodeksu karnego dopełniając istniejące unormowania wspomaga zwalczanie zachowań związanych z udostępnianiem substancji mogących spowodować niebezpieczeństwo dla życia lub zdrowia człowieka wśród najbardziej narażonych na niekorzystne następstwa takich zachowań osób, jakimi są osoby małoletnie, wpływając na ograniczenie obrotu środkami określanymi jako „dopalacze”.

Proponowany, 21-dniowy okres *vacatio legis* jest niezbędny dla zagwarantowania adresatom nowej normy możliwości zapoznania się z nowym prawem, przy uwzględnieniu okoliczności, że nowelizacja prowadzi do poszerzenia zakresu odpowiedzialności karnej.

Wejście w życie projektowanej ustawy będzie miało wpływ na wszelkich adresatów normy zakazującej udostępniania małoletniemu substancji, której użycie może być niebezpieczne dla życia lub zdrowia ludzkiego, w okolicznościach wskazujących na zamiar takiego użycia substancji przez małoletniego, które może spowodować takie niebezpieczeństwo, wywierając w ten sposób korzystny wpływ na zdrowie publiczne.

Rozwiązanie przewidziane w projekcie wywrze również wpływ na organy ścigania i podmioty prowadzące postępowanie karne o czyny określone w projektowanym nowym przepisie Kodeksu karnego. Proponowana regulacja nie powinna natomiast wywrzeć wpływu na sektor finansów publicznych, rynek pracy, konkurencyjność gospodarki, przedsiębiorczość, w tym na funkcjonowanie przedsiębiorstw.

¹ Zmiany wymienionej ustawy zostały ogłoszone w Dz. U. z 1997 r. Nr 128, poz. 840, z 1999 r. Nr 64, poz. 729 i Nr 83, poz. 931, z 2000 r. Nr 48, poz. 548, Nr 93, poz. 1027 i Nr 116, poz. 1216, z 2001 r. Nr 98, poz. 1071, z 2003 r. Nr 111, poz. 1061, Nr 121, poz. 1142, Nr 179, poz. 1750, Nr 199, poz. 1935 i Nr 228, poz. 2255, z 2004 r. Nr 25, poz. 219, Nr 69, poz. 626, Nr 93, poz. 889 i Nr 243, poz. 2426, z 2005 r. Nr 86, poz. 732, Nr 90, poz. 757, Nr 132, poz. 1109, Nr 163, poz. 1363, Nr 178, poz. 1479 i Nr 180, poz. 1493, z 2006 r. Nr 190, poz. 1409, Nr 218, poz. 1592 i Nr 226, poz. 1648, z 2007 r. Nr 89, poz. 589, Nr 123, poz. 850, Nr 124, poz. 859, Nr 192, poz. 1378, Nr 218, poz. 1592, Nr 226, poz. 1648, z 2008 r. Nr 90, poz. 560, Nr 122, poz. 782, Nr 171, poz. 1056, Nr 173, poz. 1080 oraz Nr 214, poz. 1344, z 2009 r. Nr 62, poz. 504, Nr 166, poz. 1317, Nr 168, poz. 1323, Nr 190, poz. 1474, Nr 201, poz. 1540 oraz Dz. U. Nr 206, poz. 1589; z 2010 r. Nr 7, poz. 46, Nr 40, poz. 227 i 229, Nr 125, poz. 842; nr 98, poz. 626